

27de 9br 1885

NUMISMATISK FORENING MEDLEMS-BLAD.

Red.: Dr. polit. J. WILCKE.

V. Nr. 23.

Juni.

1921.

Stempelskærer Christoffer Angerer.

I en Artikel i dette Tidsskrift I. Bind p. 204 ff. om Frederik II's Guldmonnt 1584 oplyste jeg, at de 7 bekendte Guldmonnter med Navnetrækket:

var skaarne af „Christoffer Angerer, Isenschnider hos Poul Gulden, Kgl. Majts Myntmester“.

I „Berliner Münzblätter“ XXXIX p. 193—94 meddeler Dr. Emil Bahrfeldt i en Artikel „Der Conterfetter¹⁾ C. A.“, at Christoffer Anger eller Angerer var beskæftiget som Stempelskærer hos Paul Gulden, der var Møntmester hos Georg Frederik, Markgreve af Brandenburg-Ansbach og Hertug af Jägerndorff, medens denne fra 1578 under sin Fætter Hertug Albrecht Frederiks Sindsygdøm bestyrede Hertugdømmet Preussen og residerede i Königsberg. Den 22. August 1581 lover Markgreve Georg Frederik Kong Frederik II paa en kort Tid at sende sin egen Møntmester og Svend til Kongen for at sætte det nye Mønttrykværk i Frederiksborg Dyrehave i Gang. Den 1. November 1581 fik en chursach-sisk Møntmester Expectancebevilling paa Stillingen som Møntmester i Frederiksborg, naar den nuværende, „der forskreves fra Preussen“, afgik²⁾. Den paagældende Møntmester og Svend har altsaa været Paul Gulden og Christoffer Angerer, der i en kortere Tid har været udlaaante til Frederik II og har slaaet hans Mønter i Over-

¹⁾ c: Stempelskærer, Forfærdiger af Contrafeyer.

²⁾ Kreber p. 121.

ensstemmelse med Møntordning af 12. Januar 1582¹⁾. De er formentlig vendt tilbage til Königsberg 1586, da Markgreve Georg Frederik paany lod sin Landsmønt træde i Virksomhed, idet samtidig Kong Frederiks Udmøntning synes at være hendøet. Der blev ingen Mønter prægede i de sidste Aar af Kongens Regeringstid og iøvrigt heller ikke i de første af Christian IV's²⁾.

Efter Paul Guldens Død 1593 overtog Christoffer Angerer, der var Paul Guldens Søstersøn, Møntmesterembedet i Königsberg og signerede indtil Aaret 1597 sine Mønter med C. A., hvorover var lagt en Glødehage, medens Paul Guldens Møntmærke var et Rigsæble med Kors, hvorover 2 Glødehager paa Kryds. Dette Møntmestertegn benyttede Paul Gulden paa alle de Mønter, der udgik fra Mønten i Königsberg i Tidsrummet 1586 til hans Død³⁾. Paa de danske Mønter fra 1582—85, undtagen de 7 Guldmonter, findes et Rigsæble som Møntmærke. De oftomtalte Guldmonter udførte Stempelskærer Christoffer Angerer under Møntmesterens Fraværelse. Om det er af denne Grund eller fordi disse Mønter kun var Skuepenge, og ikke egentlig Mønt, at de ikke er forsynet med Rigsæblet, der øjensynlig var Guldens Møntmærke i Danmark, faar staa hen. Under alle Omstændigheder var det en ganske smuk Serie danske Mønter, der i disse Aar blev slagne med Christoffer Angerers Stempler.

J. W.

¹⁾ Num. Foren. Medl.blad II, p. 59—60.

²⁾ l. c. p. 57.

³⁾ E. Bahrfeldt: Die Münzen- und Medaillen-Sammlung in der Marienburg I, Danzig 1901, p. 99.